



Bogár László: Az igazság soha nem kés?

2013 november 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

November negyedikje talán az egyik legkomorabb dátum, a szomorú fordulatokkal amúgy is b?ségesen ellátott magyar történelemben.

A birodalmi megtorló gépezet ezen a napon kezdte meg annak az 1956-os szabadságharcunknak a vérbe fojtását, amelynek valós történelmi szerepét és mibenlétét ma sem ismerjük igazán.

És azért nem, mert az igazság feltárása, mint mindig, 1956 esetében is elmaradt. A régi mondás szerint, aki nem tanul a saját történelméből, azt az istenek arra ítélik, hogy addig ismétlődjenek vele a szörnyű megpróbáltatások, amíg el nem kezdi a tanulást. Márpedig a magyar nemzet nevű emberi közösség számos jel szerint nem nagyon tud tanulni a saját történelméből, hisz tanulni csak az igazság feltárásából lehet.

Aligha véletlen, hogy Jelenczki István *Az igazság soha nem kés?* című, megrázó dokumentumfilmjét most tette mősorára a Magyar Televízió. (November 12-én, 14-én és 19-én láthatjuk a három részből álló megrendítő opust.) A film ugyan főként a szovjet birodalmi függés pusztító következményeit, illetve ennek belső „kollaboráns” felelőseit próbálja beazonosítani, de célja valójában sokkal átfogóbb. Azt szeretné tisztázni, hogy vajon mi a legmélyebb oka annak, hogy a magyarság most már több mint fél évezrede képtelen megállni azon a lepusztulási lejtőn, amelyet az elmúlt ötszáz év során öt birodalom szimbolizált.



Miért van az, hogy az újabb birodalmak mindig „felszabadulást, jólétet” ígérnek, ám valójában csak minden addiginál megalázóbb anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi, szellemi kifosztás, züllés, önpusztítás következik. Nincsenek persze illúzióink arra nézvést, hogy valaha is megnyugtató választ kaphatunk erre a kérdésre, de a nemzet megmaradása érdekében mégis meg-megújuló erőfeszítéseket kell tennünk a válasz megtalálása érdekében. A film utal arra, hogy már maga az igazságtétel kifejezés is önellentmondást hordoz, hiszen az igazság egyszerre csak van, és ezért azt nem kell tenni, pontosabban nem kellene tenni normális körülmények között. Csakhogy éppen az a bökkenő, hogy soha nincsenek normális körülmények. Az igazságtétel kifejezés csak azért jöhetett létre, mert a magyar társadalom maga sem hiszi már komolyan, hogy képes szembenézni azzal a mérhetetlen elfojtástömeggel, ami a valóságos történelmünket elfedi, meghamisítja.

A film számos kényes kérdést tesz fel. Például, hogy vajon van-e olyan, hogy egyetemes történelmi igazság, és ha igen, mi volna az, hogyan lehet megfogalmazni? Vagy az egész csak illúzió, és a jog, az igazság csak az erősek terrorja, mert mindig a győztesnek van igaza? Nürnbergben a képmutató Nyugat már nem szólt arról, hogy Münchenben még is bátorította Hitlert, a képmutató Kelet (Sztálin) meg nem szólt arról, hogy arra készült, hogy Hitlerrel összefogva számolja fel a Nyugatot, amellyel Nürnbergben már szövetségben állt. Ez az igazságtétel hol késik? Mi több, azóta is csak mélyülni látszik ez a Nürnbergben megalapozott újabb hazugságtétel. És, ha van egyetemes igazság, ki és miként határozta meg, illetve a többségi szavazás egyetemességet jelent-e? Értelmezhető-e egyáltalán a többségi szavazás az emberiség egészét érintő ügyekben? Hiszen az igazság nem népszavazás kérdése. Ha törpe kisebbségben van az, aki kimondja az igazságot, attól még ennek a törpe kisebbségnek van igaza!

A francia forradalom legelején fogadták el az egyetemes emberi jogok kiáltványát, és soha olyan brutálisan nem sértették meg az emberi jogokat, mint éppen ezt követően. De akkor miért ünnepli az emberiség ma is párás szemekkel azt az iszonyatot, amit francia forradalomnak neveznek? Hol van a bestiális kegyetlenséggel elpusztítottak igazsága? Vagy ha például a rendszerváltás rendszere az egyetemes igazság letéteményese, akkor miért nem történt semmi, ami segítene tisztázni történelmünk drámai kérdéseit?

Az elmúlt háromezer év során folyamatosan felbomlóban van a szakrális igazság rendszere. Az igazságos, méltó élet helyett anómia, anarchia és káosz felé tartunk, szétroncsolódik a létezés, az élet eszközei az életet teszik saját eszközükké, mint Ortega y Gasset írja a Tömegek lázadása című híres művében. És ezért van szükség mesterséges, utólagos és hamis igazságtételekre. Pontosabban inkább csak azokra a színjátékokra, amelyek megpróbálják elhitetni, hogy ezzel valóban az igazsághoz jutunk el. „Az, ki megvallja és elhagyja a bűnt, az könyörületeséget nyer ennek általa” – mondja a Szentírás. De a bűnt megvallani csak az egyetemes igazság szempontjából lehet.

A magyar társadalmat az elmúlt öt évszázad során öt birodalom tartotta függésben. Ezek a birodalmak a magyar társadalom eredményesebb kifosztása érdekében a kollaboráns elitek egész rendszerét hozták létre, és a Jelenczki-filmben is tárgyalt bűncselekményeket ezek követték el. Az elmúlt ötszáz év valójában folyamatos konfliktusok láncolata, ahol szuper-kurucok és ultra-labancok vívják, a jelek szerint soha véget nem érő reménytelen csatájukat.

Mindegyikük a maga igazát hajtogatja. A kollaboránsok mindig a birodalmi rendet védték az esztelen lázadókkal szemben, akik a pusztulást képviselték szerintük, és azért tiportak lábbal minden jogot, hogy ezeket az esztelen lázadókat megállítsák. A jog tehát mindig a győztesek fegyvere, az erkölcs pedig ilyenkor hallgat. A történelem során az állandóan kavargó konfliktustenger feletti szabályozó erő szerepét az erkölcsi és a jogrend volt hivatott betölteni, de a jelek szerint erre éppen akkor képes a legkevésbé, amikor a legnagyobb szükség volna rá. Aki szeretne e drámai kérdések megválaszolásához kicsit közelebb jutni, annak különösen ajánlhatjuk Jelenczki István filmjét.

magyarhirlap.hu –Bogár László



Ajánló